

□

Зміни до Закону про свободу совісті введено у дію

КИЇВ – 12 грудня 2012 року [резонансні зміни](#) до Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» (проект № 10221) стали обов’язковими для виконання.

Після [підписання президентом](#) та опублікування в парламентській газеті «Голос України» Закон № 5461-VI від 16.10.2012 року набув чинності, повідомляє [Інститут релігійної свободи](#)

Згідно нової редакції статті 13 Закону про свободу совісті “релігійна організація визнається юридичною особою з дня її державної реєстрації”. Це передбачає обов’язкове проходження процедури держреєстрації відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» в органах Державної реєстраційної служби України.

Слід зауважити, що при цьому зберігається і процедура реєстрації статутів (положень) релігійних організацій (стаття 14 Закону). Однак законодавчі зміни не пояснюють, у якій послідовності має проходити ці реєстраційні процедури.

[Нова редакція статті 29 Закону](#) наділяє правом здійснювати державний контроль за дотриманням законодавства про свободу совісті та релігійні організації широкому колу органів влади. Серед них:

1. Міністерство культури України, яке є спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері релігії;
2. всі інші міністерства та державні служби, агентства, інспекції;
3. органи прокуратури;
4. місцеві державні адміністрації (обласні та районні);

5. місцеві ради (обласні, міські, сільські та селищні).

При цьому Закон чітко не визначає види і форми державного контролю у цій сфері. Зазначено лише, що такий контроль повинен здійснюватися в межах компетенції відповідних органів. Таке формулювання виводить контролюючі повноваження за межі дії законів, відсилаючи до підзаконних актів (насамперед, до указів Президента України), якими деталізується компетенція органів виконавчої влади.

Зміни у статті 30 Закону передали до повноважень Мінкультури офіційне погодження можливості зайняття проповідницькою чи іншою канонічною діяльністю, виконання релігійних обрядів іноземними священнослужителями, релігійними проповідниками, наставниками, іншими представниками зарубіжних релігійних організацій. Це додає ще більше суперечностей у нормативне регулювання діяльності в Україні іноземних священників, вчителів і студентів духовних навчальних закладів, волонтерів тощо.

Важливо відзначити, що центральний орган виконавчої влади у сфері релігії (Мінкультури) тепер позбавлений повноважень:

- на прохання релігійних організацій сприяти досягненню домовленості з державними органами та подавати необхідну допомогу у питаннях, що потребують вирішення цих органів;
- подавати консультативну допомогу державним органам у застосуванні законодавства про свободу совісті та релігійні організації.

Крім цього, [законодавчі зміни зберігають дозвільний порядок проведення публічних мирних зібрань](#) віруючими та релігійними організаціями (ч.5 статті 21 Закону), що прямо суперечить статті 39 Конституції України. Нагадаємо, що органи місцевого самоврядування, посилаючись на цю норму, систематично забороняли віруючим у реалізації цього конституційного права.

Нагадаємо, 6 грудня стало відомо про підписання Президентом України законопроекту № 10221 всупереч позиції [Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій](#), а також [правозахисників, громадських активістів і науковців](#), які закликали

Віктора Януковича

[дотриматись своєї обіцянки](#)

та не підписувати змін до законодавства про свободу совісті, не узгоджених з релігійною спільнотою.

Інститут релігійної свободи, м.Київ
www.irs.in.ua